

فتح الغفار

فی بیان مناسک الحجّاج و العمار

(مناسک حج و عمره استدلالی تحلیلی براساس فقه حنفی)

تألیف: سعید محمدی در خشنده توماج

جلد ۲

به سفارش مدیریت اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری

پاییز ۱۳۹۶

سرشناسه : درخشنده نوماج، سعید محمود، ۱۳۵۲
 عنوان و نام پدیدآور : فتح الغفار فی بیان مناسک الحجاج والعمار (مناسک حج و عمره استدلالی تحلیلی براساس فقه حنفی) / تألیف سعید محمود درخشنده نوماج؛ [به سفارش] مدیریت اهل سنت، بعثه مقام معظم رهبری.
 مشخصات نشر : تهران: نشر مشعر، ۱۳۹۸ -
 مشخصات ظاهری : ج.
 شابک : 978-964-540-863-1 : ج. 1-864-540-964-978 : ج. 5-865-540-964-978
 وضعیت فهرست نویسی : فیها
 موضوع : حج
 موضوع : Hajj*
 موضوع : حج عمره
 موضوع : Hajj omra*
 موضوع : فقه حنفی -- رساله عملیه
 موضوع : Isikmic law, Hanafi -- Handbooks, manuals, etc.
 شابک : بعثه مقام معظم رهبری در امور حج و زیارت. مدیریت اهل سنت
 شابک : BP1A/VA
 شابک : ۲۹۷/۲۵۷
 شابک : ۵۷AT1۶۹ : شناسایی ملی

فی بیان مناسک الحجاج والعمار جلد ۲

تألیف :	سعید محمود درخشنده نوماج
تهیه و تدوین :	مدیریت اهل سنت بعثه مقام معظم رهبری
ناشر :	مؤسسه فرهنگی هنر مشعر
چاپ و صحافی :	چاپخانه مشعر
نوبت چاپ :	اول - تابستان ۱۳۹۸
شمارگان :	۳۰۰ نسخه

قیمت : ۴۸۰،۰۰۰ ریال

شابک : ۵-۸۶۵-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸-۵ ISBN: 978-964-540-865-5

تلفن مراکز پخش و فروشگاه‌های مشعر :

تهران: ۰۳-۶۴۵۱۲۰۰۳ / قم: ۰۲۱-۳۷۸۳۸۴۰۰ / ۰۲۵

فهرست مطالب

شروع اعمال موسم حج ۲۰

روز هـ (۷) ذیحجه: مُحرم شدن به حج ۲۰

نیت حج ۲۱

نیت حج ایاتی بدن ۲۱

تقدیم سعی حج ۲۲

روز هشتم (۸) ذیحجه منی - یوم التَّرویّه ۲۶

حرکت به سوی منی ۲۶

تکبیر تشریق ۲۷

قول مُفتی به در تکبیر تشریق ۲۸

منشأ تکبیر تشریق ۲۹

تکبیر تشریق برای چه کسانی واجب است؟ ۳۰

محل اداء تکبیر تشریق ۳۱

حکم و تعداد تکبیر تشریق ۳۲

چگونگی ترتیب تکبیر گفتن امام و مقتدی ۳۳

روز نهم (۹) ذیحجه: (وقوف در عرفات) ۳۵

جمع نماز ظهر وعصر ۳۸

ملاحظات وقوف عرفات ۳۹

غروب روز نهم ذیحجه ۴۲

برگشت به مُزدلفه - مشعر الحرام ۴۲

جمع دو نماز مغرب و عشاء ۴۴

- شرایط جمع نماز مغرب و عشاء در مزدلفه..... ۴۶
- مسائل مربوط به جمع دو نماز در مزدلفه..... ۴۷
- روز دهم ذیحجه (مُزدلفه - منی)..... ۵۰
- وقوف واجب مزدلفه..... ۵۰
- ملاحظات وقوف مزدلفه..... ۵۱
- مسئله سقوط وقوف واجب مزدلفه..... ۵۴
- عادت ماهانه (حیض) بانوان موجب سقوط وقوف واجب مزدلفه..... ۵۵
- استقرار در منی می جمره عقبه..... ۵۶
- رمی جمرات، احکام آن ها..... ۵۶
- احکام رمی جمرات..... ۵۷
- ملاحظات منی و رمی جمرات..... ۵۹
- جرأت و جسارت نالایق زائر حرمین..... ۶۴
- ترتیب اعمال روز دهم ذیحجه..... ۶۵
- ذبح شکرانه..... ۶۵
- خروج از احرام با حلق یا تقصیر و طواف زیارت..... ۶۶
- ملاحظات طواف زیارت..... ۶۷
- مسائل عادت ماهانه و نفاس بانوان در رابطه با احرام و طواف..... ۶۷
- معادل گرمی صاع و نصف صاع..... ۶۸
- سؤال و جواب معمول پیرامون عادت ماهانه بانوان در خصوص اعمال حج و عمره..... ۷۰
- روز یازدهم ذیحجه (منی)..... ۷۳
- روز دوازدهم ذیحجه (منی) (یوم النفر الاول)..... ۷۴
- توقف و دعاء در وادیمحصب سنت است..... ۷۵
- روز سیزدهم ذیحجه (منی) - (یوم النفر الثاني) - (سوم ایام تشریق)..... ۸۰
- روز چهارم ایام رمی..... ۸۰

- حکم زائری که در حال خروج از منی بوده ولی قبل از ترک منی آفتاب غروب کند..... ۸۲
- مسئله برگشتن زائر بعد از انجام نذر الاول، به منی..... ۸۲
- طواف صَدَر - وداع (خدا حافظی)..... ۸۶
- طواف صَدَر دارای شرایطی است:..... ۸۸
- شرایط وجوب:..... ۸۸
- شرایط جواز (شرایط صحت):..... ۹۰
- زمان از م طواف صَدَر:..... ۹۱
- مسئله جوع به صورت قهقری..... ۹۱
- دعای هنگام - (خدا حافظ) بیت الله شریف..... ۹۳
- انجام عمره مجدد متمم بدل از حج..... ۹۴
- مبحث دوم: تشریح اعمال حج افراد..... ۹۹
- نیت حج (افراد)..... ۹۹
- نیت حج نیابتی - بدل (افراد)..... ۱۰۰
- مبحث سوم: تشریح اعمال حج قرآن..... ۱۰۲
- نیت حج قرآن از خود..... ۱۰۳
- نیت حج قرآن نیابتی - بدل..... ۱۰۳
- ملاحظات حج قرآن..... ۱۰۵

۱۰۶ فصل پنجم: جنایات حج و عمره.....

- موارد جنایت..... ۱۰۷
- ضوابطی پیرامون جنایات..... ۱۰۸
- گناه جنایت عمدی ممنوعات احرام..... ۱۰۸
- تقسیمات جزای جنایات..... ۱۰۹
- اما جزاء جنایات حرم و شکار آن، بر چهار قسم است:..... ۱۱۰

- شرایط وجوب صدقه در استعمال طیب..... ۱۶۷
- استعمال سُرْمه معطر (کحل مطیب)..... ۱۶۸
- شستن دستها یا سر مُحرم با مواد معطر (طیب)..... ۱۶۸
- حکم استفاده از انواع شامبو و صابون و خمیردندان و..... ۱۷۰
- روغن مالیدن بر بدن (ادهان)..... ۱۷۴
- روغن زیتون، روغن کنجد و..... ۱۷۴
- مداوا: محرم با طیب و داروهای معطر..... ۱۷۷
- خضاب: (رنگ کاری موی سر و دستها) با حناء و وَسْمَه..... ۱۷۸
- کلام آخر در خوشبو کردن اعضاء..... ۱۷۹
- نوع سوم: حکم سلق (تراشیدن) و ازاله مو و چیدن ناخن ها..... ۱۸۰
- حلق موی سر و محاسن موهای بدن..... ۱۸۰
- اعضای انسان از لحاظ دارا بودن مر به: و نوع است:..... ۱۸۱
- ۱- (عضو مقصود به خلق):..... ۱۸۱
- ۲- (عضو غیر مقصود به خلق):..... ۱۸۱
- مسائل حلق مُحرم و غیر مُحرم موی سر یکدیگر..... ۱۸۴
- اختلاف مجلس در حلق و تقصیر..... ۱۸۶
- حلق شارب و گردن و محل حجامت و زیر بغل و شرمگاه/عانه..... ۱۸۷
- موهای پشت لب - شارب..... ۱۸۸
- ازاله موهای زائد بدن: برداشتن موهای زیر بغل..... ۱۸۹
- حلق گردن (رقبه)..... ۱۸۹
- حلق محل حجامت..... ۱۹۰
- حلق شرمگاه..... ۱۹۰
- کندن (نتف) چند تار مو - افتادن (ساقط شدن) چند تار مو..... ۱۹۰
- مسائل متفرقه مربوط به این بخش..... ۱۹۲

۱۹۳.....	کوتاه کردن ناخن ها
۱۹۵.....	بیان موارد جزاهای واجبه در حالات مختلف (اختیار - اضطرار)
۱۹۶.....	مثال های جزای تخیر دَم و صدقه.....
۱۹۷.....	بیان مقدار صدقه
۱۹۸.....	نوع چهارم: حکم جماع (مقاربت جنسی) و دواعی آن
۱۹۸.....	محظورات احرام بر دو نوع است:.....
۱۹۸.....	جماع
۱۹۹.....	جماع چیست؟
۱۹۹.....	جماع و توابع آن و بیان حکم حجی که عمل جماع در آن واقع شده است
۱۹۹.....	بیان مفسد حج بودن محل جماع - دلیل فساد حج بعلت جماع
۲۰۰.....	شرایط مُفسد حج بودن جماع
۲۰۳.....	تساوی نوع اعمال در ارتکاب جماع
۲۰۴.....	عدم رجوع مُکَرَّه برای گرفتن جزاء به مُکَرَّه
۲۰۴.....	جماع صبی و مجنون
۲۰۵.....	احکام مترتب بر حجی که به علت جماع فاسد شده
۲۰۶.....	وجوب ذبح هَدی، شاة (ذبح گوسفند) در حج قضاء
۲۰۶.....	حکم جماع مجدد در حج افراد
۲۰۷.....	حکم جماع مجدد در حج قضاء و جگونگی قضای آن حج
۲۰۸.....	افتراق یا عدم افتراق زوجین در قضاء حج فاسد شده
۲۰۹.....	فساد احرام در حج فاسد
۲۱۰.....	بیان محل فاسد نشدن حج بعلت جماع
۲۱۰.....	محل وجوب بَدَنَه در حج
۲۱۱.....	احکام حج قِران فاسد شده
۲۱۱.....	لو جامع قبلالوقوف و قبل الطواف ای قبل اکثره

- مستله طواف زیارت و عادت ماهانه بانوان ۲۴۹
- ۲- جنایت در طواف صدّر ۲۵۲
- ۳- جنایت در طواف قدوم ۲۵۴
- ۴- جنایت در طواف عمره ۲۵۵
- انجام طواف عمره و سعی در حالت بیوضوئی ۲۵۶
- قاعده کلی ۲۵۸
- ترک در رکعت نماز طواف ۲۵۸
- ۵- جنایت در سعی ۲۵۸
- ۶- جنایت در وقوف رفته ۲۶۲
- ۷- جنایت در وقوف رفته ۲۶۲
- ۸- جنایت در رمی جمرات ۲۶۲
- ۹- جنایت در ذبیح و حلق ۲۶۴
- ۱۰- جنایت در ترک ترتیب میان رمی، ذبیح و حلق؛ و میان این افعال حج و طواف ۲۶۴
- ترک واجبات به علت عذر ۲۶۵
- نوع هفتم: ۲- کیفیت اداء کفارات جنایات ۲۶۶
- نوع هفتم: ۳- احصار ۲۶۷
- موانع دوازدهگانه احصار ۲۶۸
- دشمن، مسلمان یا کافر (المحصر بالعدو) ۲۶۹
- حیوانات وحشی ۲۶۹
- حبس ۲۶۹
- شکستگی استخوان ۲۷۰
- تشدد بیماری ۲۷۰
- فوت محرم یا همسر برای بانوان در مسیر راه یا نبودن محرم یا همسر در ابتدای سفر ۲۷۰
- از بین رفتن نفقه، هزینه ۲۷۰

- هلاک راحله، از بین رفتن وسیله تقلیه..... ۲۷۱
- عاجز شدن از راه رفتن..... ۲۷۱
- گم شدن از مسیر مکه یا عرفه..... ۲۷۱
- منع شوهر، همسر خود را در حج نافله..... ۲۷۱
- عده طلاق..... ۲۷۲
- ثبوت احصار در حرم..... ۲۷۴
- فساد حج مُکَرَّر با عمل جماع..... ۲۷۴
- حکم احصار..... ۲۷۵
- مُحَصِّر بر دو نوع است..... ۲۷۵
- مقاربت شوهر غیر مُکَرَّر به نائم مُحَرَّم خود..... ۲۷۸
- زمان ذبیح هدی احصار..... ۲۷۸
- مکان ذبیح هدی احصار..... ۲۷۹
- عدم اعتبار غلبه ظن برای ذبیح هدی جهت حرج از احرام مُحَصِّر..... ۲۷۹
- حکم تحلل - انجام اعمال یا ارسال هدی جهت حلال از احرام..... ۲۸۰
- آداب تحلل از احرام - حکم حلق (موی سر) مُحَصِّر بعد از ذبیح هدی..... ۲۸۱
- احصار قارن..... ۲۸۲
- احکام مُحَصِّر با نیت نُسُک غیر معین یا فراموش شده..... ۲۸۳
- احصار برده مملوک و صبی و مجنون..... ۲۸۳
- احکام عجز و ناتوانی مُحَصِّر از هدی..... ۲۸۴
- عدم افاده اشتراط تحلل از احرام بدون ذبیح محصر، هنگام محرم شدن..... ۲۸۶
- حکم زوال احصار..... ۲۸۷
- قضاء نُسُک مُحَصِّر شده..... ۲۸۹
- نوع هفتم: ۴- فوات (فوت شدن حج)..... ۲۹۰
- احکام فوت و قوف عرفه..... ۲۹۱

- ۳۴۵..... حرمت گرفتن اجرت و مال دنیا در قبال تعلیم قرآن
- ۳۴۶..... حرمت گرفتن اجرت در قبال اذان گفتن
- ۳۴۸..... فتوای فقهای متاخرین پیرامون استیجار طاعات
- ۳۴۸..... جواز استیجار تعلیم قرآن، فقه، امامت نماز و اذان گفتن
- ۳۵۰..... نتیجه گیری مبحث استیجار طاعات
- ۳۵۲..... فتوای متاخرین به گرفتن اجرت در انجام حج
- ۳۵۵..... مبحث سوم: حج ضروره
- ۳۵۵..... چگونگی به نیابت - ۱ - رفتن آقا یا خانم
- ۳۵۶..... حکم حج ضرور
- ۳۵۷..... آیا ورود به میقات یا مکّه یا مدین کعبه موجب فرض شدن حج میشود؟
- ۳۵۷..... ۱- ضروره فقیر
- ۳۵۷..... ۲- ضروره مستطیع
- ۳۵۸..... وجوب حج برای ضروره فقیر
- ۳۶۰..... عدم وجوب حج برای ضروره
- ۳۶۲..... تفاوت حکم ضروره فقیر مأمور با ضروره فقیر غیر مأمور
- ۳۶۲..... عدم اعتبار قدرت غیر
- ۳۶۳..... آیا رفتن به مکّه در غیر از ماه های حج موجب وجوب حج میگردد؟
- ۳۶۵..... مسائل متفرقه:
- ۳۶۵..... تلاوت آیه سجده در نماز
- ۳۶۵..... مسئله چگونگی اقتداء به امام شافعی مذهب در نماز وتر و صبح
- ۳۷۵..... چگونگی اقتداء به امام شافعی مذهب در نماز صبح
- ۳۷۹..... نتیجه گیری بحث اقتداء به مخالف مذهب
- ۳۸۱..... دیدگاه ملاعلی القاری رحمه الله در مورد اقتداء به مخالف
- ۳۸۳..... دیدگاه علامه عبدالحی لکنوی رحمه الله در رابطه با اقتداء به مخالف

حج اکبر.....	۳۸۶
حاصل کلام در تعیین روز حج اکبر پنج (۵) قول وجود دارد:.....	۳۹۲
عرفه به روز جمعه مصادف شود حج اکبر است.....	۳۹۴
اقتران روز جمعه با روز عرفه.....	۳۹۵
معنای لغوی حج اکبر.....	۳۹۹

فصل هفتم: زیارت مدینه منوره..... ۴۰۱

مبحث اول: ضیلت زیارت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم.....	۴۰۲
مبحث دوم: معرفی مدینه منوره و مسجدالنبی (ص).....	۴۰۶
روضه شریفه و منبر.....	۴۰۸
حجره و مرقد مطهر رسول الله (صلی الله علیه وعلی آله و صحبه وسلم).....	۴۰۹
منبر.....	۴۱۰
محراب.....	۴۱۰
مبحث سوم: طریقه زیارت قبر مبارک حضرت رسول صلی الله علیه وعلی آله و صحبه وسلم.....	۴۱۱
نحوه قرار گرفتن زائر هنگام زیارت قبر مبارک رسول الله صلی الله علیه وسلم.....	۴۱۲
مبحث چهارم: طریقه زیارت قبر مبارک حضرت ابوبکر صدیق علیه السلام.....	۴۱۵
مبحث پنجم: طریقه زیارت قبر مبارک حضرت عمر رضی الله عنه.....	۴۱۵
مبحث ششم: بعضی از آداب اقامت در مدینه منوره و زیارتهای متفرقه.....	۴۱۶

منابع و مآخذ..... ۴۳۰